

Szerkesztőség:

Az arad-csanádi egyesült vasutak paktájában.

Bérmintelen levelek csak ismert kéztől fogadunk el. Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:

Az arad-csanádi egyesült vasutak paktájában. A hirdetések, előfizetések és a kiadás körüli panaszok bérmintén küldendők.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak:

helyben: vidékre:
1 évre 12.- fél évre 6.- 14.- félév 6.-
3 évre 36.- fél évre 18.- 42.- félév 18.-
1 hónap 1.- fél hónap 0.50 - félév 0.50

Hirdetési díjak:

hazaságos hirdetés egy soros hirdetésnél 6 kr., minden következőnél 4 kr.
Helyesdíj külön 30 kr.
Nyitólír sora 15 krajczár.

A „városok.”

Arad, november 28.

Az mindenesetre nevéstésesen meddő dolog volna, ha azt vitatnók, hogy azok, a kik most már két nap egymástán dokumentáltak a képviselőházban azt, hogy azok a kívánságok, melyeket a »városi« érdekek jelszava alatt bocsátanak világra, a magyar törvényhozásban csak oly csekély viszhangra találva, hogy egy nap 120, másnap 100 szavazattal nyilatkozik ellenük: szolgálatot tesznek-e ezzel? Hajjandók vagyunk a teljes jóhiszeműséget feltételezni azokról, kik egymás után tessék az indítványokat, melyhez mindegyikhez oda van fűzve a kelletlen jóslat, hogy mellőzése a »városok« érdekének lábbal tiprásával, megbénításával, évtizedes tönkretételével egyértelmű.

De ha feltesszük, hogy az ellenzék, erre irányzott számításában tulozza a városokra váró terheket s tárt kaput nyit minden követelésnek: ezt értjük. De ha ugyanezt tessék oly politikai vezérfelek is, kiknek egyéniségét s jelentőségét a kérdések tárgylagos felfogására, már az a helyzet is ösztönözhetné, a mit a pártok közt elfoglalnak, ezt csak sajnálhatjuk, mert azzal nem tessék szolgálatot a városi érdekeknek, hanem igen is növelik a kedélyek izgalmát, keserűséget keltenek ott, a hol arra semmi szükség nincs s látszólagos érdekelleteteket támasztanak, holott ebben az országban minden érdek azt parancsolja, hogy városi és vidéki érdek egyesüljön a közérdek támogatásában.

Senki sem tagadta, hogy az italmérsé ad terheket hárít a városok polgáraira. De csak azokban a városokban, melyeknek regaleja eddig ki nem volt használva. A hol a regale címén eddig nagy terheket viselt a közönség, ott az italmérsé ad viszonylag nem túlságos itelelmi könnyedséggel fognak nyújtani az eddigi állapothoz képest. S ebben van a regale megváltásban megvalósuló művellet egyik legnagyobb előnye; mert a terheket egyenlőké teszi, a kirívó aránytalanságokat megszünteti. S mikor az államnak viselnie kell hosszú

emberöltön keresztül a terheket azokért, kiknek joga esetleg csökken, nem lehet tőle azt követelni, hogy tul menjen az igazságosság határain, azok jogai értékesítésében, a kiknek jogáról helyesen feltételezhetnők, hogy fejlődni fog. Mert a fejlődésben rejlik kiegyenlítése az amott szenvedett veszteségeknek s az egyoldalú eljárás bármelyik irányban megfosztulnát magát.

S mentül igazabb, hogy a városok forgalma egyre fejlődik, a vidéké egyre csökken, annál méltányosabb, hogy ne térjenek ki a fokozódó terhek viselésére elől ezek a központok. Örvendő látja minden magyar ember fejlődését. Nemzeti érdek felvirágzásuk, erősödésük. De nemzeti érdek fogalmában benne van a magyar állam pénzéigyi megerősödése is, s hogy ennek céljaira a városoknak is áldozatokat kell hozniuk, ezt a városoknak maguknak be kell látni s a ki az ellenkezőt hirdeti nekik, rossz irányban vezetni őket, s gyanus a valójában.

A patricizáció az italmérséi jövődek többletében oly módot nyújt a városok pénzügyi érdekeinek jövőbeli kiegyenlítésére, a mely nem egy városnál messze meghaladja a regale mai kihasználásának jelentőségét. Előfeltétele természetesen ennek az, hogy az állam megtalálja a maga számára a regale megváltás műveleténél. S ennek egyik előfeltétele ismét az, hogy az önkormányzati ténylezők országosra érezkedjen tudják, hogy minden közérdek hozzá van fűzve ahhoz, hogy ez új jogvédelmi forrás terheit, a törvényes intézkedések minden kihátrása nélkül, viselje mindegyik, város és falu, polgár és ur. S nem gondolják-e, kik ma a városok, tegnap a főváros, tegnapelőtt a volt jogtulajdonosok, a z előtt a regáléből s érolmei miatt jagattak, kik hol az erdélyiek, hol a felvidékiek, hol a alföldiek s határvidékiek megkárosításá-

ról beszélték s minden fölmerült és kielégítetlen érdeket ugy kommentáltak, mintha az állam csak ugyan rossz szándékból s nem az érdekek kiegyenlítésével mindig vele járó kényszerűségből mellőzött volna egy s más kívánalmat: nem gondolják-e, hogy ezzel többet ártanak a közérdeknek, mint a mennyit használnak nekik s ügyüknek az a pillanatnyi népszerűség, a mit ezzel elérnek. Vagy az a tudat nyugtatja meg őket, hogy a közérdek védelme Magyarországon oly kezekre van bízva, melyeknek nincs szükségük az ily indirekt megsegítésre?

Ez, — vigyázzanak — bók lenne a kormány.

És aztán: megtudná-e ezt bocsátani magának az ellenzék?

Kálnoky gr. Budapest. Kálnoky

Gusztáv gróf külügyminiszter, kedden délután hosszabb ideig tartózkodott Tiszta miniszterelnökkel és este visszautazott Bécsbe.

Fejérváry b. miniszter Bécsben.

Fejérváry báró honvédelmi miniszter, a ki kedden reggel Bécsbe érkezett, délután Bauer b. közös hadügyminiszterrel és Welsersheimb gr. osztrák honvédelmi miniszterrel hosszabb ideig tartózkodott és este visszautazott Budapestre.

A képviselőház zárt ülése. A budapesti keresk és iparkamara eljárás, melyet Steinacker Odont, mint kamara titkár, hivatalosan vonta feleletre, annak mint képviselőnek az országgyűlésen mondott szavaiért: kedden élénk megbeszélések tárgyát képezte a képviselőházban. Senki sem jutott észbe Steinacker Odont védelmezni; hanem csupán a fenti eljárásnak elvi oldalát mérlegették. A mozgalom oly élénk lett, hogy több képviselő, minden pártból, özézernek találta, zárt ülést kért, hogy a kérdés, a képviselőház zárt ülésén beszéljék meg. — Erre vonatkozólag ba is adatott az indítvány, mely zárt ülést kért, s melyet aláírtak: Apponyi Albert gróf, ifj. Abrányi Kornél, Ivády Béla, Justh Gyula, Lindner György, Poto

— És miért! — hangzott fel egyszerre mindkettőjükben, — mi fásította el szívet, mirtől lett el érzékeit és erősítette meg őt ezen a csúszón?

